

KOMISIJOS DELEGUOTASIS SPRENDIMAS (ES) 2015/1602

2015 m. birželio 5 d.

dėl Šveicarijoje galiojančios draudimo bei perdraudimo įmonėms taikomos mokumo ir prudencinės tvarkos lygiavertiškumo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/138/EB 172 straipsnio 2 dalį, 227 straipsnio 4 dalį ir 260 straipsnio 3 dalį

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II) ⁽¹⁾, ypač į jos 172 straipsnio 2 dalį, 227 straipsnio 4 dalį ir 260 straipsnio 3 dalį,

kadangi:

- (1) Direktyva 2009/138/EB nustatoma Sąjungos draudimo ir perdraudimo įmonių rizika grindžiama prudencinė tvarka. Direktyvą 2009/138/EB draudimo ir perdraudimo įmonėms bus pradėta visapusiškai taikyti 2016 m. sausio 1 d.;
- (2) nors Direktyva „Mokumas II“ bus pradėta visapusiškai taikyti nuo 2016 m. sausio 1 d., Komisija jau dabar gali priimti šį deleguotąjį sprendimą pagal Direktyvos „Mokumas II“ 311 straipsnį;
- (3) Direktyvos 2009/138/EB 172 straipsnis susijęs su trečiosios šalies mokumo tvarkos, taikomos įmonių, kurių pagrindinė buveinė yra toje trečiojoje šalyje, perdraudimo veiklai, lygiavertiškumu. Nustačius teigiamą lygiavertiškumą, perdraudimo sutartys, sudarytos su įmonėmis, kurių pagrindinė buveinė yra toje trečiojoje šalyje, gali būti tvarkomos taip, kaip perdraudimo sutartys, sudarytos su įmonėmis, kurioms leidimas išduotas pagal tą direktyvą;
- (4) Direktyvos 2009/138/EB 227 straipsnis yra susijęs su trečiųjų šalių draudimo įmonių, priklausančių grupėms, kurių pagrindinė buveinė yra Sąjungoje, lygiavertiškumu. Teigiamu sprendimu dėl lygiavertiškumo tokioms grupėms leidžiama, kai atimties ir sudėties metodas naudojamas kaip konsolidavimo metodas tokių grupių ataskaitoms parengti, apskaičiuojant grupės mokumo reikalavimą ir tinkamas nuosavas lėšas atsižvelgti į kapitalo reikalavimų ir turimo kapitalo (nuosavų lėšų) apskaičiavimą pagal Sąjungai nepriklausančios jurisdikcijos taisykles, o ne juos apskaičiuoti pagal Direktyvą 2009/138/EB;
- (5) Direktyvos 2009/138/EB 260 straipsnis yra susijęs su draudimo bei perdraudimo įmonių, kurių patronuojančiosios įmonės pagrindinė buveinė nėra Sąjungoje, lygiavertiškumu. Pagal Direktyvos 2009/138/EB 261 straipsnio 1 dalį, jeigu sprendimas dėl lygiavertiškumo yra teigiamas, valstybės narės pasikliauja trečiosios šalies grupės priežiūros institucijų atlikta lygiaverte grupės priežiūra;
- (6) trečiosios šalies teisinė tvarka laikoma visiškai lygiaverte pagal Direktyvą 2009/138/EB nustatytai tvarkai, jeigu laikomasi reikalavimų, kuriais suteikiama palyginama draudėjų ir naudos gavėjų apsauga. Visiškas lygiavertiškumas pagal 172 straipsnio 2 dalį, 227 straipsnio 4 dalį ir 260 straipsnio 3 dalį suteikiamas neribotam laikotarpiui, nebent būtų atšauktas;
- (7) 2015 m. kovo 9 d. Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija (EIOPA) teikė patarimus Komisijai pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1094/2010 ⁽²⁾ 33 straipsnio 2 dalį dėl Šveicarijoje galiojančios (per)draudimo įmonėms ir grupėms taikomos reguliavimo ir priežiūros sistemos. EIOPA patarimai grindžiami atitinkama Šveicarijos teisės aktų sistema, įskaitant 2007 m. birželio 22 d. Šveicarijos finansų rinkos priežiūros įstatymą (FINMASA), kuris įsigaliojo 2009 m. sausio 1 d., 2004 m. gruodžio 17 d. Draudimo priežiūros įstatymą ir Draudimo priežiūros įsakymą (ISO) ⁽³⁾. Komisija vertinimą grindė EIOPA pateikta informacija;

⁽¹⁾ OL L 335, 2009 12 17, p. 1.

⁽²⁾ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1094/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/79/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 48).

⁽³⁾ 2015 m. kovo 25 d. ISO priėmė Šveicarijos Federalinę Tarybą, ir jis įsigalioja 2015 m. liepos 1 d.

- (8) atsižvelgiant į Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2015/35 ⁽¹⁾, ypač jo 378, 379 ir 380 straipsnius, taip pat ELOPA patarimus, taikytini kai kurie kriterijai, siekiant įvertinti lygiavertiškumą pagal Direktyvos 2009/138/EB atitinkamai 172 straipsnio 2 dalį, 227 straipsnio 4 dalį ir 260 straipsnio 3 dalį;
- (9) šie kriterijai apima tam tikrus reikalavimus, kurie bendri dviem ar daugiau Deleguotojo reglamento (ES) 2015/35 378, 379 ir 380 straipsnių reikalavimams, kurie galioja pavienių ⁽²⁾ (per)draudimo įmonių lygmeniu ir (per)draudimo grupių lygmeniu, ir kurie apima įgaliojimų, mokumo, valdymo, skaidrumo, institucijų tarpusavio bendradarbiavimo ir konfidencialios informacijos tvarkymo sritis bei sprendimų poveikį finansiniam stabilumui;
- (10) pirma, kiek tai susiję su priemonėmis, įgaliojimais ir atsakomybe, Šveicarijos finansų rinkos priežiūros institucijai (FINMA) suteikti įgaliojimai veiksmingai prižiūrėti (per)draudimo veiklą ir skirti sankcijas arba prireikus užtikrinti vykdymą, pavyzdžiui, atšaukti įmonės veiklos licenciją arba pakeisti visus ar kai kuriuos jos vadovus. FINMA turi būtinų finansinių ir žmogiškųjų išteklių, kompetencijos, pajėgumų ir įgaliojimų veiksmingai apsaugoti visus draudėjus ir naudos gavėjus;
- (11) antra, kiek tai susiję su mokumu, (per)draudimo įmonių ir grupių finansinės būklės vertinimas pagal Šveicarijos mokumo testą (SST) grindžiamas patikimais ekonomikos principais, o mokumo reikalavimai grindžiami viso turto ir išipareigojimų ekonominiu vertinimu. Pagal SST reikalaujama, kad (per)draudimo įmonės turėtų pakankamai finansinių išteklių, ir nustatomi techninių atidėjinių, investicijų, kapitalo reikalavimų (įskaitant minimalų kapitalo lygį) ir nuosavų lėšų kriterijai, pagal kuriuos FINMA laiku įsikiša, jeigu kapitalo reikalavimų nesilaikoma arba jeigu kyla pavojus draudėjo interesams. Kapitalo reikalavimai grindžiami rizika, o jų tikslas – padengti kiekybiškai įvertinamą riziką. Jeigu rizikos kiekybiškai nustatyti neįmanoma, šis klausimas sprendžiamas kitomis priemonėmis: pavyzdžiui, operacinė rizika kiekybiškai įvertinama vykdant Šveicarijos kokybės vertinimą (SQA). Pagrindinis kapitalo reikalavimas, pagal SST vadinamas tiksliniu kapitalu, apskaičiuojamas siekiant padengti nenumatytus nuostolius, atsiradusius dėl vykdomos veiklos. Be to, pagal SST pats mažiausias kapitalo reikalavimas (minimalus kapitalas) draudimo įmonėms skiriasi, t. y. priklauso nuo konkrečios draudimo veiklos krypties. Abu reikalavimai visiems esamiems Šveicarijos draudimo įmonių draudimo veiklos kryptių deriniams yra bent jau tokie griežti kaip atitinkami Direktyvos 2009/138/EB reikalavimai. Kiek tai susiję su modeliais, draudimo įmonės gali naudoti standartinį modelį arba – FINMA pareikalavus ar savo iniciatyva – vidaus modelį;
- (12) trečia, valdymo klausimu pagal Šveicarijos mokumo tvarką reikalaujama, kad (per)draudimo įmonės turėtų veiksmingą valdymo sistemą, pagal kurią joms nustatoma aiški organizacinė struktūra, derami ir tinkami reikalavimai tiems, kurie veiksmingai valdo įmones, veiksmingi informacijos perdavimo tarp įmonių ir FINMA procesai. Be to, FINMA veiksmingai prižiūri perduotas funkcijas ir veiklą;
- (13) pagal SST taip pat reikalaujama, kad (per)draudimo įmonės ir grupės išsaugotų rizikos valdymo, atitikties užtikrinimo, vidaus audito ir aktuarines funkcijas. Pagal SST privaloma rizikos valdymo sistema, pagal kurią būtų galima riziką nustatyti, vertinti, stebėti, valdyti ir apie ją pranešti, ir veiksminga vidaus kontrolės sistema. Direktyvos 2009/138/EB reikalavimų dėl pavienių įmonių vidaus audito ir reikalavimų laikymosi pakankamai laikomasi pagal ISO, nes juo didinami rizikos valdymo reikalavimai ir visų pirma įpareigojimas turėti atitikties užtikrinimo funkciją;
- (14) pagal Šveicarijoje galiojančią tvarką reikalaujama, kad (per)draudimo įmonių arba grupių veiklos politikos ar valdymo pokyčiai, arba tokių įmonių ar grupių kvalifikuotojo akcijų paketo pokyčiai atitiktų patikimo ir rizikos ribojimu pagrįsto valdymo principus. Visų pirma FINMA pranešama apie (per)draudimo įmonių arba draudimo grupių vykdomą įsigijimą, verslo plano arba kvalifikuotojo akcijų paketo pokyčius, dėl kurių pagrįstais atvejais gali būti taikomos atitinkamos sankcijos, pavyzdžiui, uždraudžiamas įsigijimas;
- (15) ketvirta, užtikrinant skaidrumą, reikalaujama, kad (per)draudimo įmonės ir grupės FINMA pateiktų visą informaciją, kurios reikia priežiūrai ir ne rečiau kaip kasmet skelbtų savo mokumo ir finansinės būklės ataskaitą. Direktyvos 2009/138/EB reikalavimų dėl informacijos atskleidimo visuomenei pakankamai laikomasi pagal ISO,

⁽¹⁾ 2014 m. spalio 10 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2014/35, kuriuo papildoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II) (OL L 12, 2015 1 17, p. 1).

⁽²⁾ Šiame akte išsamiai nurodoma, ar draudimo įmonės vertiname atskirai (kaip pavienes) ar grupės lygmeniu. Pavienės įmonės gali priklausyti arba nepriklausyti grupėms.

nes atskleistinos kokybinės ir kiekybinės informacijos rūšys atitinka Direktyvą 2009/138/EB. Pagal ISO (per) draudimo įmonės ir grupės turi atskleisti savo verslo veiklą, veiklos rezultatus, rizikos valdymą, rizikos profilį, vertinimui naudojamus metodus, visų pirma susijusius su atidėjiniais, kapitalo valdymu ir mokumu;

- (16) penkta, dėl profesinės paslapties, bendradarbiavimo ir keitimosi informacija pagal Šveicarijoje galiojančią tvarką visiems asmenims, kurie dirba arba dirbo FINMA, įskaitant FINMA vardu veiklą vykdančius auditorius ir ekspertus, taikomas įpareigojimas išlaikyti profesinę paslaptį. Pagal šiuos įpareigojimus taip pat numatyta, kad konfidencialią informaciją galima atskleisti tik apibendrintai arba santraukos pavidalu, nedarant poveikio baudžiamosios teisės reglamentuojamiems atvejams. Be to, FINMA naudoja iš kitų priežiūros institucijų gautą konfidencialią informaciją tik savo pareigoms vykdyti ir tik įstatymu nustatytais tikslais. Pagal Šveicarijoje galiojančią tvarką taip pat reikalaujama, kad kai (per)draudimo įmonei paskelbiamas bankrotas arba ji priverstinai likviduojama, konfidenciali informacija, nesusijusi su trečiosiomis šalimis, kurios dalyvauja sanuojant tokią įmonę, gali būti atskleista. Be to, FINMA gali dalytis tokia iš kitos priežiūros institucijos gauta konfidencialia informacija su institucijomis, įstaigomis arba asmenimis, kuriems Šveicarijoje taikomas įpareigojimas išlaikyti profesinę paslaptį, tik gavus aiškų tos priežiūros institucijos sutikimą. Šveicarija yra pasirašiusi susitarimo memorandumą su visomis Sąjungos valstybėmis narėmis dėl tarptautinio bendradarbiavimo koordinavimo, visų pirma dėl keitimosi konfidencialia informacija;
- (17) šešta, dėl sprendimų poveikio FINMA ir kitos Šveicarijos institucijos, kurios turi įgaliojimų užtikrinti tinkamą finansų rinkų veikimą, pavyzdžiui, Šveicarijos nacionalinis bankas ir Finansų ministerija, turi priemonių, kad įvertintų sprendimų poveikį bendram finansų sistemų stabilumui, visų pirma esant ekstremaliai padėčiai, ir atsižvelgti į jų galimą prociklinį poveikį, kai finansų rinkose vyksta išimtiniai pokyčiai. Pagal Šveicarijoje galiojančią tvarką reguliariai rengiami pirmiau minėtų institucijų posėdžiai siekiant apsieisti informacija apie riziką finansiniam stabilumui ir koordinuoti veiksmus. Tas pats vyksta tarptautiniu lygmeniu: Šveicarijos institucijos keičiasi informacija finansinio stabilumo klausimais, pavyzdžiui, su Sąjungos valstybių narių ir EIOPA priežiūros institucijų kolegomis;
- (18) Deleguotojo reglamento (ES) 2015/35 378 ir 380 straipsniuose taip pat nustatomi specialūs kriterijai dėl perdraudimo veiklos ir grupės priežiūros lygiavertiškumo;
- (19) kiek tai susiję su specialiais kriterijais dėl perdraudimo veiklos pagal Deleguotojo reglamento (ES) 2015/35 378 straipsnį, norint pradėti perdraudimo veiklą, reikia išankstinio FINMA institucijos leidimo, suteikiamo remiantis išsamiais įstatymu nustatytais standartais. Priklausomoms perdraudimo įmonėms taikoma Šveicarijoje pagal ISO galiojanti mokumo tvarka;
- (20) kiek tai susiję su specialiais kriterijais dėl grupės priežiūros pagal Deleguotojo reglamento (ES) 2015/35 380 straipsnį, FINMA turi įgaliojimų nustatyti, kokioms įmonėms taikoma grupės lygmens priežiūra, ir vykdyti grupę sudarančių draudimo bei perdraudimo įmonių priežiūrą. FINMA prižiūri visas (per)draudimo įmones, kurioms dalyvaujanti įmonė, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/138/EB 212 straipsnio 1 dalies a punkte daro lemiamą arba didelę įtaką;
- (21) FINMA pajėgi įvertinti grupę sudarančių (per)draudimo įmonių rizikos profilį, finansinę būklę ir mokumą bei tos grupės verslo strategiją;
- (22) pagal Šveicarijoje galiojančią tvarką pagal ataskaitų teikimo ir apskaitos taisykles galima stebėti grupės vidaus sandorius ir rizikos koncentraciją, apie kurią (per)draudimo grupės privalo pranešti bent kartą per metus;
- (23) pagal Šveicarijoje galiojančią tvarką FINMA riboja (per)draudimo įmonės nuosavų lėšų naudojimą, jeigu jų negalima veiksmingai sukaupti dalyvaujančios įmonės, kurios grupės mokumas apskaičiuojamas, kapitalo reikavimams padengti. Apskaičiavus grupės mokumą gautas rezultatas bent jau lygus metodų, nustatytų Direktyvos 2009/138/EB 230 ir 233 straipsniuose, rezultatams, dvigubai neužskaitant nuosavų lėšų ir, vykdant abipusį finansavimą, neužskaitant grupės viduje sukurto kapitalo. Kalbant išsamiai, nors grupės mokumo koeficientas nenustatomas, priešingai, nei reikalaujama pagal Direktyvos 2009/138/EB 230 ir 233 straipsnius, nustatoma kiekvieno grupės subjekto mokumo koeficientų seka, apimanti visus grupės subjektų santykius, ir ja atsižvelgiama į grupės struktūrą;
- (24) atitinkamai, kadangi laikomasi visų Deleguotojo reglamento (ES) 2015/35 378, 379 ir 380 straipsniuose nustatytų kriterijų, laikoma, kad Šveicarijoje galiojanti (per)draudimo įmonėms ir grupėms taikoma reguliavimo ir priežiūros tvarka atitinka visiško lygiavertiškumo kriterijus, nustatytus Direktyvos 2009/138/EB 172 straipsnio 2 dalyje, 227 straipsnio 4 dalyje ir 260 straipsnio 3 dalyje;

- (25) Komisija bet kuriuo metu, be bendrosios peržiūros, gali atlikti specialią peržiūrą, susijusią su atskira trečiaja šalimi arba teritorija, kai dėl svarbių pokyčių Komisija turi iš naujo įvertinti šiuo sprendimu nustatomą pripažinimą. Pasitelkusi EIOPA techninę pagalbą, Komisija turėtų toliau stebėti Šveicarijoje galiojančios tvarkos pokyčius ir sąlygų, kurių pagrindu priimtas šis sprendimas, laikymąsi;
- (26) Direktyva 2009/138/EB taikoma nuo 2016 m. sausio 1 d. Todėl šiuo sprendimu nuo šios datos taip pat turėtų būti suteikiamas Šveicarijoje galiojančios mokumo ir prudencinės tvarkos lygiavertiškumas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Nuo 2016 m. sausio 1 d. Šveicarijoje galiojanti mokumo tvarka, kuri taikoma įmonių, kurių pagrindinė buveinė yra Šveicarijoje, perdraudimo veiklai, laikoma lygiaverte Direktyvos 2009/138/EB I antraštinės dalies reikalavimams.

2 straipsnis

Nuo 2016 m. sausio 1 d. Šveicarijoje galiojanti mokumo tvarka, kuri taikoma draudimo ir perdraudimo įmonėms, kurių pagrindinės buveinės yra Šveicarijoje, laikoma lygiaverte Direktyvos 2009/138/EB I antraštinės dalies VI skyriaus reikalavimams.

3 straipsnis

Nuo 2016 m. sausio 1 d. Šveicarijoje galiojanti prudencinė tvarka, kuri taikoma grupėje esančių draudimo ir perdraudimo įmonių priežiūrai, laikoma lygiaverte Direktyvos 2009/138/EB III antraštinės dalies reikalavimams.

4 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje 2015 m. birželio 5 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
Jean-Claude JUNCKER